

FECR

FCR YAYIN LTD.
Genel Yayın No | General Publication Number: 2076
FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550
ISNI: 0000 0004 4657 1968
ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Marka | Imprint: Fecr
Yayın No | Publication Number: 1207

Kitap Adı : Peygamberler Tarihi
Alt Başlık : Evrensel Mesajlar
Book Title : History of the Prophets
Subtitle : Universal Messages
ISBN : 978-625-8910-66-7
DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258910667

Yazar | Author: Mücahit Yüksel | orcid.org/0000-0003-2958-7813
Kurum | Institution: Necmettin Erbakan Üniversitesi
ROR ID: ror.org/013s3zh21

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book - Monograph
Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish
Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 244 (xii+232)

Yayım Tarihi | Publication Date: Kasım | November 2026
Yayım Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye
Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories
BIC: HRHS - Kur'an | The Koran
BISAC: REL041000 - Din / İslam / Kur'an ve Kutsal Yazılar | Religion / Islam / Koran & Sacred Writings
THEMA: QRPF1 - İslam: Kur'an | Islam: Qur'an (Koran)
LC Classification: BP130.58 - Kur'an Kıssaları | Qur'an Stories
DEWEY: 297.2 - İslam İnanç Esasları ve Peygamberler | Islamic Doctrinal Theology and Prophets
WoS Category: Din | Religion
WoS Citation Topics Meso: 6.256 - Din | Religion
WoS Citation Topics Micro: 6.256.2325 - Din Araştırmaları | Religious Studies
Scopus Subject Areas: 1212 - Din Araştırmaları | Religious Studies

Atıf Bilgisi | Cite as: Yüksel, Mücahit. *Peygamberler Tarihi: Evrensel Mesajlar.* Ankara: FCR Yayın Ltd.-Fecr, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050
Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60
www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Peygamberler Tarihi

Evrensel Mesajlar

Doç. Dr. Mücahit YÜKSEL

Ankara 2026

Yazar Hakkında | About the Author

Mücahit YÜKSEL

1978 yılında Konya'nın Bozkır ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Bozkır'da, ortaöğrenimini ise Konya İmam Hatip Lisesinde tamamladı. 2001 yılında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Ardından aynı üniversitede Arap Dili ve Belagatı alanında yüksek lisans eğitimine başladı ve "Arap Dilinde Künye Usûlüyle Türetilen Kelimeler ve Bunların İ'rab'daki Durumu" adlı tezini 2009 yılında başarıyla sundu. 2015 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde İslâm Tarihi ve Sanatları alanındaki doktora eğitimini "Emevîler Döneminde Hıristiyanlar" adlı teziyle tamamladı. 2004-2014 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı çeşitli okullarda görev yaptıktan sonra 2015 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim görevlisi olarak göreve başladı. 2020 yılında İslâm Tarihi ve Sanatları alanında doçent oldu. Evli ve üç çocuk babasıdır.

He was born in 1978 in the Bozkır district of Konya. He completed his primary education in Bozkır and his secondary education at Konya Imam Hatip High School. He graduated from the Faculty of Theology at Selçuk University in 2001. He then began a postgraduate programme in Arabic Language and Rhetoric at the same university and successfully submitted his thesis, entitled 'Words Derived by the Rule of Derivation in the Arabic Language and Their Status in I'rab', in 2009. In 2015, he completed his PhD in the field of Islamic History and Arts at the Faculty of Theology, Necmettin Erbakan University, with a thesis entitled 'Christians during the Umayyad Period'. After working at various schools under the Ministry of National Education between 2004 and 2014, he began working as a lecturer at the Faculty of Theology at Necmettin Erbakan University in 2015. In 2020, he was appointed associate professor in the field of Islamic History and Arts. He is married and has three children.

Kitap Hakkında

Peygamberler Tarihi (Evrensel Mesajlar)

Bu kitabın birinci bölümünde, peygamber kıssalarını ihtiva eden ayetlerin, iniş sırasına göre İslâm davetinin Mekke ve Medine dönemindeki rolü ele alınmaktadır. İkinci bölümde ise peygamberlerin gönderiliş sırasına göre hayatları ele alınarak genel mesajlara temas edilmektedir. Kuşkusuz ki peygamber kıssalarının kronolojik şekilde analiz edilmesi, evrensel İslâm davet metodunun sağlıklı bir şekilde anlaşılmasında büyük öneme sahiptir. Diğer taraftan peygamberlerin hayatları genel olarak ele alındığında tespit edilecek birçok genel prensip bulunmaktadır. Kitap, iki amacı birden hedeflemektedir: Bunlardan birincisi, peygamber kıssalarının Kur'an'da anlatılma sırasını tahlil ederek onların İslâm davetinde oynadığı rolü ortaya koymaktır. İkinci amaç ise kıyamete kadar tüm insanlar için geçerli evrensel ilkeleri ortaya koymaktır. Sağlıklı bir İslâm toplumunun kurulabilmesi, öncelikle şahsiyetli Müslümanların yetiştirilmesini gerektirmektedir. Mekke döneminde bu amaç gerçekleşmiştir. Medine dönemi ise Müslüman toplum ve devletin kurulduğu dönem olmuştur. Mekke döneminde Müslümanlar güçsüzdü ve bu sebeple onların sabır odaklı bir eğitimden geçmesi uygun görülmüştü. Ayrıca Mekke'deki muhalefetin merkezinde müşrikler vardı. Medine döneminde ise Müslümanlar güçlendi ve ardından savaş emri verildi. Müslümanların düşmanları da çeşitlilik göstermeye başladı ve yahudiler, hıristiyanlar, münafıklar gibi zümreler de muhalefet bloğuna eklendi. Müslümanların yeni çevresindeki bu değişiklikler, Kur'an ayetlerinin muhtevalarına ve şekillerine de yansımıştır. İnsanlığın ortak hafızası olan tarih, Kur'an'da bir ibretler levhası olarak kullanılmıştır. Yüce Allah, Kur'an'da bahsettiği peygamber kıssalarıyla evrensel İslâm daveti için önemli tecrübeleri ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi; Siyer; Hz. Muhammed; Kur'an; Peygamber Kıssaları

About the Book

History Of The Prophets (Universal Messages)

In the first chapter of this book, the role played by the verses containing the stories of the prophets, in the order of their revelation, in the call to Islam during the Mecca and Medina periods is examined. In the second section, the lives of the prophets are examined in the order in which they were sent, and their general messages are discussed. There is no doubt that a chronological analysis of the stories of the prophets is of great importance for a sound understanding of the universal method of Islamic da'wah. On the other hand, when the lives of the prophets are considered as a whole, there are many general principles to be identified. The book aims to fulfil two objectives at once: The first of these is to highlight the role played by the stories of the prophets in the call to Islam by analysing the order in which they are narrated in the Qur'an. The second aim is to set out the universal principles that apply to all people until the Day of Judgement. The establishment of a healthy Islamic society requires, first and foremost, the nurturing of Muslims of strong character. This objective was realised during the Meccan period. The Medinan period, on the other hand, was the period in which the Muslim community and state were established. During the Mecca period, the Muslims were weak, and for this reason it was deemed appropriate for them to undergo training focused on patience. Furthermore, the polytheists were at the heart of the opposition in Mecca. During the Medina period, however, the Muslims grew in strength, and a command to wage war was subsequently issued. The enemies of the Muslims also began to diversify, and groups such as Jews, Christians and hypocrites were added to the opposition bloc. These changes in the Muslims' new environment were also reflected in the content and form of the verses of the Qur'an. History, which constitutes humanity's collective memory, is used in the Qur'an as a source of lessons. Through the stories of the prophets mentioned in the Qur'an, Almighty Allah has set out important lessons for the universal call to Islam.

Keywords: Islamic History; Sirah; The Prophet Muhammad; The Quran; Stories Of The Prophets

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ ix

GİRİŞ (PEYGAMBERLİK ve PEYGAMBER KISSALARI) 1

1. Peygamberlik ve Peygamberlerle İlgili Temel Hususlar 1
2. Kur'an Kıssalarının Özellikleri 9
3. Kur'an-Siyer İlişkisi 14
4. Hz. Muhammed'in Davetinin Diğer Peygamberlerle İlişkisi 16

BİRİNCİ BÖLÜM
(AYETLERİN NÜZUL SIRASINA GÖRE PEYGAMBER KISSALARI) 19

1. MEKKE DÖNEMİ 19
   1.1. Mekke Dönemine Genel Bakış 19
   1.2. Peygamber Kıssalarının Nüzul Sırasına Göre Mekke Döneminin Değerlendirmesi 20
2. MEDİNE DÖNEMİ 53
   2.1. Medine Dönemine Genel Bakış 53
   2.2. Peygamber Kıssalarının Nüzul Sırasına Göre Medine Döneminin Değerlendirmesi 56

İKİNCİ BÖLÜM
(GENEL KRONOLOJİK SIRALAMAYA GÖRE PEYGAMBER KISSALARI) 79

Hz. Âdem 79
Hz. İdrîs 90
Hz. Nûh 93
Hz. Hûd 100
Hz. Sâlih 104
Hz. İbrâhim 109
Hz. Lût 120
Hz. İsmâil 123
Hz. İshak 126
Hz. Ya'kūb 127
Hz. Yûsuf 131
Hz. Eyyûb 139

Hz. Zülkifl 142
Hz. Şuayb 144
Hz. Mûsâ 149
Hz. Hârûn 177
Hz. Dâvûd 179
Hz. Süleyman 188
Hz. İlyâs 194
Hz. Elyesa‘ 195
Hz. Yûnus 196
Hz. Zekeriyyâ 199
Hz. Yahyâ 201
Hz. Îsâ 203
Hz. Zülkarneyn 210
Hz. Üzeyir 213
Hz. Lokmân 215

SONUÇ 221
KAYNAKÇA 223
DİZİN 229

ÖN SÖZ

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْـــــــمِ للهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ العَالَمِينَ وَ الصَّلاَةُ وَ السَّلاَمُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَ على اٰلِهِ وَ صَحْبِهِ اَجْمَعِينْ.

Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım.
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlarım.
Hamd, Allah'a mahsustur.
Salât ve selam, O'nun Resûlü'ne, âl ve ashâbının hepsine olsun.

Yüce Allah, cinleri ve insanları yalnızca kendisine ibadet etmeleri için yaratmış, tarih boyunca gönderdiği peygamberler ve kitaplar vasıtasıyla bu gerçeği her zaman hatırlatmıştır. Son Peygamber Hz. Muhammed'in daveti ise diğer peygamberlerden bazı farklılıklar göstermektedir. Zira son peygamber olması sebebiyle onun daveti kıyamete kadar gelecek tüm mükelleflere hitap edecek özellikte olmuştur.

Temelde hidayet rehberi olarak gönderilen Kur'an-ı Kerim, bu hedef doğrultusunda tarih verilerine de yer vermektedir. Zira mekânların, zamanların ve insanların değişmesine rağmen değişmeyen ilahî yasalar bulunmaktadır ve "Sünnetullah" adı verilen bu yasalar her zaman işlerliğini korumaktadır. Dolayısıyla güncel olaylar, bu yasalar çerçevesinde değerlendirildikleri takdirde isabetli çıkarımlara ulaşılacaktır. Bu bağlamda insanlığın ortak hafızası olan tarih, insanlar için önemli ibret levhalarını ihtiva etmektedir. Son ilahi kitap olarak Kur'an'a dahil edilen peygamber kıssaları da ilk muhatapları olarak Hz. Muhammed ve ashâbı ama aynı zamanda tüm insanlık için yol gösterici bilgileri içermektedir.

Ayetlerin nüzul sebeplerini bilmek ve nüzul sırasını dikkate almak, Kur'an'ın anlaşılmasında ek katkı sunan bir durumdur.

Ancak bu noktada dikkate alınması gereken hassas nokta şudur: Nüzul sebebi ve ortamını tek etken olarak görmek, tarihselci bir bakışa sebep olmakta ve ibretlerin güncellenmesinin önünde set görevi görmektedir. Buna mukabil nüzul sebeplerini ve sürecini ihmal etmek de Kur'an ayetlerini bağlamından kopuk bir şekilde ele almaya sebep olmaktadır. Dolayısıyla okumalarda bu hassas denge hiçbir zaman gözden uzak tutulmamalıdır. Asr-ı saâdet tecrübesi, câhiliye üzere yaşamakta olan bir toplumun dönüşümü için gerekli olan evrensel yöntemi ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu tecrübenin sürecinde gönderilen ve peygamber kıssalarını ihtiva eden ayetlerin nüzul sırasına göre tahlil edilmesi önemli noktaların tespitini kolaylaştıracaktır. Bu yöntemde ortaya çıkan husus ise toplumsal değişim için gerekli iki aşamayı ortaya koymaktadır: Birincisi, Müslüman şahsiyetin inşası; İkincisi ise Müslüman toplumun ve devletin inşası. Mekke dönemi Müslüman şahsiyetin inşasını temsil ederken Medine dönemi ise Müslüman toplumun ve devletin inşasını temsil etmektedir.

Kur'an-ı Kerim, insanın yaratılış amacını, Allah'a kulluk olarak açıklamaktadır. Yüce Allah, ilk insan ve aynı zamanda peygamber olan Hz. Âdem'den itibaren insanlığı hiçbir zaman peygambersiz bırakmamış, sapmalar yaşayan toplumlara unuttukları hakikati, gönderdiği yeni vahiyler ve peygamberler vasıtasıyla hatırlatmıştır. Bu silsilenin son halkası ise Hz. Muhammed ve ona gönderilen kitap olan Kur'an-ı Kerim'dir.

Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'i bir hidayet kitabı olarak nitelendirmektedir. Kuşkusuz ki insanlığın ortak hafızası durumundaki tarih, aynı zamanda bir ibretler tablosudur. Dolayısıyla gelecek nesillerin dünya ve ahiret saadeti noktasında atacağı doğru adımlarda geçmişten alacakları derslerin önemi büyüktür. Bu sebeple Kur'an, son ilahî kitap olarak kıyamete kadar gelecek nesillere ibretler sunması noktasında bazı peygamberlerin kıssalarına da yer vermiştir.

Bu çalışmada, Kur'an'da geçen peygamber kıssalarına dair bilgiler, ayetlerin nüzul sırası ve peygamberlerin gönderiliş

sırası olmak üzere iki şekilde sunulmaktadır. Böylece Birinci Bölüm'de ayetlerin nüzul sırasına göre yapılan sunumda Hz. Muhammed'in davet sürecinin net şekilde anlaşılması hedeflenmiştir. Genel olarak Peygamberlerin gönderiliş sırasına göre bilgilerin takdim edildiği İkinci Bölüm'de ise peygamber kıssalarındaki evrensel mesajlara temas etmek hedeflenmiştir. Anlatımda sunulan bilgiler, mümkün mertebe Kur'an ayetleri ve sahih hadislerle sınırlı tutulmaya çalışılmış; böylece doğruluğu şüpheli teferruat bilgilerde kaybolmayıp mesajlara odaklanmak hedeflenmiştir.

Bu çalışma elbette kusurlardan âri değildir. Yüce Allah'tan, kusurlarımızı bağışlamasını ve çalışmamızı, daha güzel başka çalışmalara vesile kılmasını niyaz ederim.

Mücahit YÜKSEL
Konya 2026